

Filosofia i bebop. Clavat al cor

A La Force, Jumilhac lu Grand, 12 de març del 2020

Estimat J.J,

Avui seria l'aniversari de la mort de Charlie Parker, inventor del concepte "filosofia i bebop". Pobre *Bird*, només tenia trenta-cinc anys. Nosaltres encara no havíem nascut.

He trobat el teu article "Casa't una mica amb mi" a Google, amic! Et diré per començar que el Charlie, amb aquesta cara de bon noi que feia, devia ser un bon partit per casar-s'hi, però només una mica. També veig que, a banda de la història de Ciceró, et bases en l'amo d'Inditex per establir sil·logismes paradoxals sobre què vol dir ser ric. *My taylor is rich*. El ciutadà romà bígam, també devia ser ric, oi? Si no, l'exemple hauria plantejat un problema idèntic als juristes i filòsofs, però no s'hauria fet famós. Els motors del raonament jurídic i de la casuística funcionen millor amb benzina súper (és l'última vegada que em permeto un anacronisme immoral com aquest).

Diderot té una història, *Entretien d'un père avec ses enfants* (1773), en què ataca el cor mateix de la pugna entre la consciència del deure basada en la llibertat dels bons sentiments i la basada en la llibertat de l'estricta compliment de la llei moral. Es tracta d'un notari que troba en el darrer moment un testament que afavoreix l'hereu ja ric i insensat en comptes d'uns pobres de bona fe que ja es veien salvats de la misèria. Què ha de fer l'amic notari? Diderot no dubta gens: cremar aquest últim testament. Però, si el difunt no fos ric, seria tan rabiosament interessant la pregunta?

Ja veus que, parlant "d'això que sempre portarem clavat al cor", em llenço com un malalt entre els braços de la teva filosofia del dret. Ara bé, tu i jo, el que portem clavat al cor és el bebop. I necessito allò de la *mitezza* i, encara que no sigui ben bé el mateix, allò de la mediocritat daurada, per mirar d'explicar-te què sento quan veig el **Thelonious Monk** en aquest retall deliciós...

S'aixeca del piano i mira els seus músics. És al mig dels músics. En un camí del mig que, contràriament al recte, esmolat, equilibrat, camí de dalt de la carena del filòsof clàssic, aquí Monk recargola, el fa voltar. Se'ls mira, els companys, sense separar-se'n. Mira la música des de dintre. Mirar (que no és altra cosa que separar-se de l'objecte contemplat), però des de dintre, mirar sense distància, sense objectivació. Em sembla que toquem aquí alguna cosa molt pròpia de la música i la vida que intentaré precisar una mica més de seguida que tingui una estona per tornar a escriure't.

Em deixo ja per continuar J. J., perquè tinc la impressió que m'acosto a una cosa que alhora se m'escapa, que és el significat d'aquesta imatge del vers d'Ovidi que em dediques. Dir que duràs una cosa clavada per sempre dins el cor, a la medul·la, és un tòpic que potser té un significat extra. Precisament perquè és un tòpic, hem oblidat aquesta distància interior al mig de la tristesa.

Haec mihi semper erunt imis infixae medullis

Et deixo amb un vídeo de **Laurent de Wilde**, un pianista excepcional i un gran estudiós, fundador del New Monk Trio, que a casa vàrem escoltar i conèixer al festival de jazz de Foix aquest estiu passat. Un gran tipus!

Teu,

Jaume Casals

Rector, catedràtic de filosofia, UPF.